

Tool voor verdeling rivierwater

In het stroomgebied van de Inkomati-rivier in zuidelijk Afrika, maken partijen uit drie landen aanspraak op het rivierwater. LEI, Alterra en adviesbureau WaterWatch ontwikkelden met lokale partners een tool die betrokkenen laat zien wat ander landgebruik betekent voor de beschikbaarheid van dat water.

Dat ze moeten praten over de rivier die hen bindt beseffen ze heel goed, zegt projectleider Petra Hellegers van het LEI over Zuid-Afrika, Swaziland en Mozambique. 'De landen zijn bereid om naar een oplossing te zoeken.' Veel partijen willen water gebruiken: voor akkers met voedselgewassen, voor suikerrietplantages voor bio-energie, voor natuur die veel toeristen trekt. Die watervragen concurreren, en ze veranderen bij ander landgebruik. 'De partijen onderhandelen nu op basis van een tijdelijke overeenkomst die ze in 2002 hebben gesloten', vertelt Hellegers. 'Dit soort onderhandelingen vragen veel tijd. Het is een vertrouwenskwesstie.'

De tool die Wageningse onderzoekers ontwikkelden dient als één van de bouwstenen in de

onderhandelingen op strategisch niveau. 'Wat helpt is dat wij een derde partij zijn, zonder belangen. Er is geen discussie over de objectiviteit van onze data', vertelt Hellegers. Op basis van satellietbeelden brachten ze de waterconsumptie en de biomassaproductie in kaart, en daarmee de waterproductiviteit van de vegetatie. De onderzoekers onderscheiden in de regio 24 managementgebieden en 15 soorten landgebruik. 'Ook de waterproductiviteit van het Krugerpark kwam zo in beeld.' Dankzij een internetapplicatie die om deze gegevens werd gebouwd, kan een gebruiker zien wat de effecten zijn van ander landgebruik op de watervraag voor de biomassa- of gewasproductiviteit (kilo's per kuub water) en de economische waterproductiviteit (Rand

per kuub), in een normaal, droog of nat jaar. Vertegenwoordigers uit de drie landen kunnen zelf relevante informatie invoeren als marktprijzen, inputprijzen en arealen. 'Het is de bedoeling dat ze met de tool aan de slag gaan en situaties gaan simuleren', vertelt Hellegers. Zo kun je bijvoorbeeld zien wat het voor de waterbeschikbaarheid benedenstrooms betekent als er bovenstrooms meer suikerriet wordt aangeplant.

De interactieve tool is zo gebouwd dat hij ook in andere gebieden te gebruiken is, na invoering van gebiedsspecifieke data. De tool kwam tot stand dankzij DGIS, via het samenwerkingsprogramma Globalisering en duurzame rurale ontwikkeling van DGIS met Wageningen UR.

Informatie: www.dgis.wur.nl
Contact: petra.hellegers@wur.nl
0317 - 48 47 88